

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 18.11.2021 § 47

§ 47

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle asiassa: Kaapeleiden asentaminen Espoonlahden pohjaan ja valmistelulupa, DNA Oyj Espoo ja Kirkkonummi

Valmistelijat / lisätiedot:
Pippingsköld Ella
Favorin Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta puoltaa hakemusta, kun seuraavat asiat otetaan huomioon:

Kaapelin sijoitusalueen ja rantautumiskohtien luontoarvot

Espoonlahti on alueena tärkeä elinympäristö monille lajeille ja se on luokiteltu kuuluvaksi Suomen ekologisesti merkittäviin vedenalaisiin meriluontoalueisiin (Suomen ympäristökeskuksen raportteja 8/2020). Espoonlahdella on Euroopan Unionin luontodirektiivin ensisijaisesti suojeltavia luontotyyppettä, rannikon laguunit ja laajat matalat merenlahdet. Espoonlahdella sijaitsee Natura 2000 -alue ja muita suojelualueita. Se on tärkeä lisääntymisalue kaupallisesti merkittävälle kalakannoille, kuten ahvenelle ja kuhalle.

Mustalahdella Rantavallintien eteläpuolella rannassa on tehty meriuposkuoriaisen (*Macropnea pubipennis*) havaintoja esimerkiksi vuonna 2018 (Espoon Mustalahden luontoselvitys, Ympäristötutkimus Yrjölä Oy ja Alleco Oy). Kohta on hakemuksen mukaan pohjoisin suunniteltu rantautumiskohta ja nimetty hakemuksessa numerolla 06, osana reittiä 04, 04B, 05, 06 (hakemuksen liite "liite01_reitti_www"). Tälle rantautumiskohdalle ei ole hakemuksen mukaan suunniteltu meriuposkuoriaisen elinalueen alittavaa suuntaporausta, vaan aikeina on asentaa kaapeli rantaan kaivettavaan uraan.

Meriuposkuoriainen on silmälläpidettävä, luontodirektiivin II-liitteen mukainen laji, jonka merkittävien esiintymispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 47 § 5 momentin mukaan. Tälle rantautumiskohdalle (06, pohjoisin rantautumiskohta) ei tule kaivaa uraa kaapelille, vaan kaapelin reitti on suunniteltava uudelleen tai harkittava esimerkiksi suuntaporauksen toteuttamista myös tällä rantautumiskohdalla.

Samana rantautumiskohdan (06) pohjoispuolella kiinteistön 49-428-9-23 alueella sijaitsee liito-oravien ydinalue ja pesäpuita. Hakemuksessa ei mainita, että työn aikana olisi tarpeen kaataa puita. Työn toteuttajan on oltava tietoinen liito-oravien elinalueesta ja pesäpuiden sijainnista, mikäli asennustöiden yhteydessä liikutaan kyseisen kiinteistön alueella ja sinne

suunnitellaan toimenpiteitä.

Kaapelin asennustyöt

Hakemuksen mukaan ranta-alueilla toteutetaan kaivuutyötä tai suuntaporausta. Töistä ei saa aiheutua vedenlaadun muuttumista tai haittaa vesieliöstölle. Ranta-aluetta ja merenpohjaa kaivettaessa veden samentuminen ei saa leviätä ympäröivään vesipatsaaseen. Erityisesti on huolehdittava, ettei sameus leviä luonnonsuojelualueelle. Työn toteuttajan tulee olla tietoinen luonnonsuojelualueen sijainnista ja hänen on suojattava hankealuetta koko kaivuutyön tai porauksen ajan asianmukaisin suojaverhoin. Suojaverhoilla estetään samean veden ja rehevöittävien ravinteiden leviäminen.

Poraus ja kaivuutyöt tulee toteuttaa virkistyskäyttökauden ja useimpien kalojen kutuajan ulkopuolella, sekä noudattaen ohjeita Natura 2000 -alueiden, suojelualueiden ja linnustolle tärkeiden alueiden aikarajoituksista ruoppauksen suhteen. Työt tulee toteuttaa 1.10.-31.3.

Suuntaporausta tehtäessä on varmistettava, että porausneste ja porauksesta syntyvä maa-ainesjäte eivät pääse merkittävästi sekoittumaan meriveteen ja samentamaan elinympäristöjä.

Hakemuksen mukaan yksi kaapelin rantautumisalue sijaitsee Magasinuddenilla. Ranta on kaavamääräyksen mukaan kasvistoltaan säilytettävää aluetta, eli kasvillisuutta ei saa poistaa. Kaavamääräyksen mukaan niemen kärki on uimaranta-aluetta. Lisäksi kaavamääräyksen 6 § mukaan maanpinnan turhaa louhimista ja täyttämistä tulee välttää ja 8 § mukaan reunavyöhyke on istutettava maisemaan soveltuvin puin ja pensain.

Kaikki kaapelin asennuksesta syntyvä maa-aines ja mahdollinen muu rakennusjäte tulee poistaa asianmukaisesti. Rakennusjätettä ei saa jättää ympäristöön.

Läjitys ja happamat sulfaattimaat

Espoonlahden rannikolla esiintyy potentiaalisesti happamia sulfaattimaita tai niiden todennäköisiä esiintymisalueita. Kaivuutyöstä syntyvä maa-aines ja sedimentti tulee läjittää asianmukaisille paikoille. Mikäli on syytä epäillä, että rantaa ja merenpohjaa kaivaessa esiintyy happamuutta, tulee maa-ainekset viedä Kulmakorven maankaatopaikalle tai muuhun soveltuvaan läjityspaikkaan. Happamia maamassoja ei saa läjittää vesistön tai merenrannan lähetyville ja työnaikaisista maakasoista ei saa valua vettä tai maa-ainesta vesiympäristöön.

Pilaantunut maaperä

Kaapeli on suunniteltu mm. kiinteistön 49-876-1-0 alueelle. Ko. kiinteistön pohjoispuolella sijaitsee kiinteistö 49-428-9-23, jolla on Espoon kaupungin ympäristönsuojelun tietojen mukaan harjoitettu taimi- ja kauppapuutarhatoimintaa. Kiinteistöllä on myös mahdollisesti ollut polttonesteiden varastointia ja käsittelyä sekä tuhkan ja kuonan varastointia. Ilmakuvatarkastelun perusteella em. toimintaa ei ole ollut kiinteistön 49-876-1-0 puolella tai sen rajan tuntumassa. Näin ollen ei ole syytä epäillä, että edellä mainituista toiminnoista aiheutunutta mahdollisesti pilaantunutta maaperää olisi kiinteistön 49-876-1-0 ranta-alueella.

Mikäli kaapeleiden asentamisen yhteydessä suoritetaan maankaivu- ja muita rakennustöitä kiinteistöllä 49-876-1-0, on maaperän laatu tarkkailtava ja mikäli havaitaan viitteitä maaperän pilaantumisesta, on oltava yhteydessä Uudenmaan ELY-keskukseen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioimiseksi.

Muuta

Kaapelin huolto on suoritettava asianmukaisesti ympäröiviä suojelualueita ja lintujen pesintää häiritsemättä. Kaapelin tullessa käyttöikänsä päähän, on sen poistosta huolehdittava. Käytöstä poistettua kaapelia ei saa jättää ympäristöön.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 14.10.2021 lausuntoa Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta DNA Oyj:n vesilupahakemuksesta koskien kaapeleiden asentamista Espoonlahden pohjaan Espoossa ja Kirkkonummella ja valmistelulupaa tähän liittyen. Asianumero on ESAVI/32707/2021. Lausunnon määräpäiväksi on annettu 22.11.2021 ja siihen on myönnetty pyynnöstä lisäaikaa 1.12.2021 asti.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat nähtävillä <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2071329>.

DNA Oyj hakee lupaa vesistöön sijoitettaville valokuitukaapeleille. Kaapelireitti sijaitsee Espoonlahdessa. Reitit ylittävät Kirkkonummi-Siuntionjoki kalatalousalueen ja Helsinki-Espoon kalatalousalueen välisen rajan. Kaapelit sijoitetaan mereen kahdelle Espoonlahden poikki kulkevalle reitille, niin että kummallekin reitille lasketaan kaksi kaapelia. Nämä kaksi kaapelia lasketaan reitille rinnakkain noin 5 m päähän toisistaan. Kummankin reitin pituus on noin 1,2 km.

Kummankin kaapelireitin päihin rantautumiskohtiin rakennetaan liityntäkaivot. Läntisimmässä rantautumiskohdassa kaapelia varten tehdään suuntausporaus, jolla vältetään vaikutukset meriupokaskuoriaisen suojelualueeseen. Muissa kolmessa rantautumiskohdassa kaapeli sijoitetaan merenpohjaan kaivettuun uraan kahden metrin vesisyvyyteen asti. Kaapeliurien vesistöosuus painotetaan betonirengaspainoin.

Vesistöosuuksilla kaapeli lasketaan pohjaan työhön soveltuvalta laskualukselta. Kaapelireitti kartoitetaan laskuvaiheessa GPS-laitteistolla. Työ ei vaadi veneilyä eikä sukeltamista meriupokaskuoriaisen suojelualueella. Työ ei vaadi vesialueen sulkemista.

Hakemuksen mukaan hankkeesta aiheutuu vain lievää lyhytaikaista veden samentumisesta johtuvaa haittaa luontoarvoille ja virkistyskäytölle. Kaapelireitin kerrotaan osuvan Natura-alueelle (SAC), vain siltä kohdin, kuin alueen pohja alitetaan suuntaporauksella.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Espoon Mustalahden luontoselvitys 20181231

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo